

Belügyminisztérium
dr. Szilvásy György úrnak
Közigazgatási államtitkár

Budapest, Roosevelttér 1-3.
1051

Vélemény a vállalkozás keretében végzett személy- és vagyoni védelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól, a Személy-, Vagyoni védelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról szóló 1998. évi IV. törvény módosításáról készült törvényjavaslat tervezetéről

Tisztelt Államtitkár Úr!

A hozzánk 2004. szeptember 20-án eljuttatott törvénytervezet alapos áttanulmányozása után arra az álláspontra jutottunk, hogy a normaszöveg alkalmatlan a személy- és vagyoni védelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályozására.

A tervezet szövege sajnos sokban elmarad a jogalkotás alapfeltételének tekintett normavilágosság követelményétől, miszerint „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság - amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme - megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (26/1992. (IV. 30.) AB határozat). A bizonytalan jogi fogalmak jelentős száma, a nehezen áttekinthető szerkesztés, a vagyoni jogosítványoknak, illetve az adatvédelmi és a titoktartási szabályoknak az alkotmánnyal összeegyeztethetetlen tartalma komoly aggodalomra adnak okot. A tervezet rendelkezései ezen kívül gyakran hágnak át közens normákat, és nincsenek tekintettel a jogszabályi hierarchiára.

A törvénytervezet még utalás szintjén sem rendezi viszonyát a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénnyel (továbbiakban Avtv.). Azok az adatvédelmi jellegű rendelkezések, amelyek mégis bekerültek a tervezetbe, elnagyoltan szabályozzák a kérdést és az abban szereplő rendelkezések az információ önrendelkezés alkotmányos jogát súlyosan veszélyeztetik.

A véleményezett szabályozás szerint a vagyoni jogosítványok még azt a keretet is túllépik, amellyel a rendőrség a közhatalmi feladatainak ellátásakor rendelkezik. A vagyoni öröket

egyes esetekben (pl. csomag, jármű ellenőrzés) a rendőröknél is szélesebb, a magánszférát meg nem engedhető módon korlátozó jogosítványokkal kívánják felruházni.

A magánterületen folytatott kamerás térfigyelésre vonatkozó szabályok sértik az Avtv-ben rögzített célhoz kötöttségi elvet és szöges ellentétben állnak az Alkotmánybíróság által a készletező jellegű adatkezelés kapcsán megfogalmazottakkal, illetve az adatvédelmi biztos e kérdésben hosszú évekre visszanyúló gyakorlatával.

A törvénytervezet számos esetben olyan magatartásra kötelezi a vagyonőrt, amely a hatályos büntető törvénykönyv szerint bűncselekmény (például robbanóanyag elvétele), más esetekben a büntető eljárási törvénnyel nem konform a szabályozás.

Összegzésül elmondható, hogy a jogalkotó nem vette kellő súllyal figyelembe az Alkotmánybíróság határozatát, és olyan új szabályozást kíván megteremteni, amely a mulasztásos alkotmánysértést kimondó AB határozatban felrótt törvényi hiányosságokat egy éppoly hiányos, néhol pedig nyíltan alkotmánysértő törvénnyel cserélné fel. A jogalkotó nem teremtett kielégítő adatvédelmi és titoktartási szabályokat és a vagyonőrök mások jogait korlátozó jogosítványait a szükséges és arányos mértéken túl állapította meg.

Sajnálatosan merev, szűklátókörű és egyoldalú szabályozás született, mely jelen formájában egyedül azt segíti elő, hogy a vagyonőr szervezetekből néhány év alatt önkényeskedő magánrendőrségek fejlődjenek ki. Amennyiben a véleményezett törvénytervezet ebben a változatban kerül a parlament, illetve a közvélemény elé, álláspontunk szerint, nem fogja kiállni sem a nyilvánosság, sem az alkotmányosság próbáját.

A fentiek értelmében a törvénytervezet visszavonását, valamint a 22/2004 (VI.19.) AB határozatnak megfelelő, az Alkotmánnyal, az adatvédelmi törvénnyel és a büntető jogszabályokkal összhangban lévő törvény kidolgozását javasoljuk.

Budapest, 2004. október 13.

Üdvözlettel:

dr. Földes Ádám
Társaság a Szabadságjogokért
Adatvédelmi Programvezető

dr. Dénes Balázs
Társaság a Szabadságjogokért
Elnök